

แบบรายงานผลการพัฒนาความรู้ของข้าราชการ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๐

รอบการประเมินที่.....๒/๒๕๖๗.....ตั้งแต่วันที่.....๑ เมษายน ๒๕๖๗ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗.....

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ชื่อ-นามสกุล.....นางสาวชะไมพร สุรชัน ตำแหน่ง.....เจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน.....

กลุ่ม/ฝ่าย.....ศูนย์ปฏิบัติการโครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หนองพลับ-กัลดีหลวง.....

หัวข้อการพัฒนา.....Introduction to Data Governance Framework and Open Data.....

สถานที่.....ศูนย์ฯหนองพลับ (TDGA – e Learning).....วันที่.....๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.....

วิทยากร/ผู้ให้ความรู้.....โดย นายทศพล เชี่ยวชาญประพันธ์ นักวิเคราะห์อาวุโส.....

หน่วยงานที่จัดอบรม.....สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๐ (องค์การมหาชน).....

สรุปสาระสำคัญ

Introduction to Data Governance Framework and Open Data

Data Governance

Data Governance หรือธรรมาภิบาลข้อมูล คือแนวคิดและกระบวนการบริหารจัดการข้อมูล (Data Management) ขององค์กรอย่างเป็นระบบ ตามวงจรชีวิตของข้อมูล (Data Life Cycle) ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย มาตรฐาน บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้เกี่ยวข้อง ไปจนถึงกระบวนการในการรวบรวม จัดเก็บ ประมวลผล ใช้งาน และกำจัดข้อมูลอย่างเหมาะสม

เป้าหมายของ Data Governance คือการทำให้ข้อมูลมีคุณภาพที่ดี มีความปลอดภัย มีเอกภาพ และสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยจะช่วยลดความซ้ำซ้อน ความผิดพลาด และความเสี่ยงด้านข้อมูล ไม่ว่าจะเป็ในแง่ความถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัย ตรงตามความต้องการ และความพร้อมในการนำข้อมูลไปใช้งาน

การวางรากฐาน Data Governance มีอยู่ ๓ ส่วนหลัก ได้แก่

๑. กำหนดนโยบายดูแลข้อมูล (Data Policy) ทั้งด้านมาตรฐาน คุณภาพ ความปลอดภัย และการปฏิบัติตามกฎระเบียบ
๒. จัดตั้งทีมธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance Team) ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูง ผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูล และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับข้อมูลทั้งหมด
๓. วางกระบวนการจัดการข้อมูลที่ชัดเจน ตั้งแต่การออกแบบสถาปัตยกรรมข้อมูล เก็บข้อมูล รักษาความปลอดภัย ไปจนถึงการวิเคราะห์ข้อมูล

ธุรกิจที่มีมาตรฐานในการกำกับดูแลข้อมูลที่ดี จะสามารถปลดล็อกศักยภาพและสร้างโอกาสในการเพิ่มรายได้ เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน รวมถึงลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ ทำให้ Data Governance กลายเป็นเรื่องที่ต้องกรไม่อาจมองข้ามอีกต่อไปในปัจจุบัน

องค์ประกอบหลักที่ขาดไม่ได้ในการสร้าง Data Governance ที่มีประสิทธิภาพ

๑. การกำหนดบทบาทและความรับผิดชอบ (Roles and Responsibilities): จะต้องมีภาระบุ ผู้รับผิดชอบในการดูแลจัดการข้อมูลอย่างชัดเจน ทั้งในส่วนของเจ้าของข้อมูล (Data Owner) ผู้ดูแลข้อมูล (Data Steward) ผู้ใช้ข้อมูล (Data User) และผู้รับผิดชอบด้าน IT ที่ดูแลระบบโครงสร้างพื้นฐานของข้อมูล
๒. มาตรฐานและคุณภาพข้อมูล (Data Standards and Quality): ต้องกำหนดมาตรฐานข้อมูล เช่น รูปแบบ ประเภท ความยาว รหัส ฯลฯ รวมถึงวิธีการตรวจสอบและวัดคุณภาพข้อมูล เช่น ความครบถ้วน ถูกต้อง สอดคล้อง ตรงกับความต้องการ และพร้อมใช้งาน
๓. ความปลอดภัยและการปกป้องข้อมูล (Data Security and Privacy): จะต้องวางมาตรการรักษาความปลอดภัย ควบคุมการเข้าถึง การนำไปใช้ และการเปิดเผยข้อมูล ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลสำคัญ ตลอดจนเตรียมความพร้อมรับมือกับเหตุการณ์ผิดปกติ เช่น ข้อมูลรั่วไหล หรือเกิดภัยคุกคาม
๔. การบูรณาการข้อมูล (Data Integration): ในองค์กรขนาดใหญ่ที่มีข้อมูลจากหลายระบบ ข้อมูลอาจกระจัดกระจาย ซ้ำซ้อน และไม่สอดคล้องกัน จึงต้องมีการผนวกรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ มาไว้ในแพลตฟอร์มกลาง เพื่อให้สามารถใช้ข้อมูลร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๕. การสื่อสารและการฝึกอบรม (Communication and Training): เนื่องจาก Data Governance เกี่ยวข้องกับทุกคนในองค์กร จึงจำเป็นต้องสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของข้อมูล สื่อสารนโยบายและแนวปฏิบัติที่ชัดเจน รวมถึงจัดฝึกอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการจัดการข้อมูล การใช้เครื่องมือ และวิธีปฏิบัติที่ถูกต้อง
๖. เทคโนโลยีและระบบที่เกี่ยวข้อง (Technology and Systems): องค์กรจะต้องมีเทคโนโลยีและระบบที่รองรับการทำธรรมาภิบาลข้อมูล เช่น ระบบ Metadata Management, Data Catalog, Data Quality, Data Security รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานอย่าง Data Warehouse และ Data Lake ที่เอื้อต่อการจัดเก็บ ประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่อย่างมีประสิทธิภาพ
๗. วัฒนธรรมองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data-Driven Culture): องค์กรควรปลูกฝังวัฒนธรรมและแนวคิด ที่ใช้ข้อมูลเป็นเข็มทิศในการสร้างคุณค่า ตัดสินใจ และขับเคลื่อนการดำเนินธุรกิจ โดยผู้บริหารระดับสูงจะต้องเป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ ส่งเสริมการแบ่งปันข้อมูลระหว่างหน่วยงาน และสนับสนุนการลงทุนด้านการบริหารจัดการข้อมูล

การสร้าง Data Governance ให้ประสบความสำเร็จนั้น จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายในองค์กร ตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงไปจนถึงพนักงานในระดับปฏิบัติการอีกทั้งยังต้องมีความต่อเนื่อง ไม่ใช่แค่ทำครั้งเดียวแล้วจบ แต่จะต้องปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

ขั้นตอนการดำเนินการจัดทำ Data Governance

การจัดทำ Data Governance ให้เกิดผลสำเร็จนั้น ไม่ใช่เรื่องที่ทำได้ง่ายๆ ในชั่วข้ามคืน แต่ต้องอาศัยการวางแผนอย่างเป็นระบบ และลงมือทำอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น ๕ ขั้นตอนหลัก ดังนี้

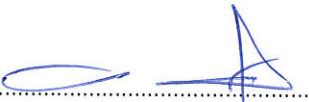
๑. การกำหนดเป้าหมายและขอบเขต (Define Objectives and Scope): เริ่มต้นด้วยการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนว่า เราต้องการให้ Data Governance ส่งผลอย่างไรต่อธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นการลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน หรือสร้างโอกาสทางการตลาดใหม่ๆ รวมถึงกำหนดขอบเขตของข้อมูลที่จะนำมากำกับดูแล เช่น ข้อมูลลูกค้า ข้อมูลผลิตภัณฑ์ ข้อมูลการเงิน ฯลฯ

๒. การประเมินสถานะปัจจุบัน (Assess Current State): ทำการประเมินสถานะการณ์ปัจจุบันขององค์กรในมิติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล เช่น กระบวนการ บุคลากร เทคโนโลยี ปัญหาข้อมูล ช่องว่างที่ต้องปรับปรุง รวมถึงแนวปฏิบัติที่ดีที่มีอยู่แล้ว โดยอาจใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสำรวจ การทบทวนเอกสาร การตรวจสอบระบบ ฯลฯ เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนยิ่งขึ้น
๓. การออกแบบกรอบธรรมาภิบาลข้อมูล (Design Data Governance Framework): นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินมากำหนดเป็นกรอบการดำเนินงานด้านธรรมาภิบาลข้อมูล รวมถึงนโยบาย บทบาทหน้าที่ ขั้นตอน มาตรฐาน และตัวชี้วัด ที่เกี่ยวข้อง โดยอาจแบ่งตามโดเมนข้อมูล หรือตามขั้นตอนที่ข้อมูลไหลผ่าน (เช่น สร้าง จัดเก็บ ประมวลผล แชร် ทำลาย) ก็ได้ ทั้งนี้ควรให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบด้วย
๔. การนำไปปฏิบัติ (Implement): ลงมือปฏิบัติตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลที่ได้ออกแบบไว้ ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งทีมงาน การจัดทำเอกสาร การปรับปรุงกระบวนการ การพัฒนาระบบ การสื่อสารประชาสัมพันธ์ และการฝึกอบรม โดยอาจทำเป็นโครงการนำร่องก่อน แล้วค่อยๆ ขยายผลสู่ส่วนอื่นๆ ขององค์กรในระยะต่อไป
๕. การติดตามและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Monitor and Continuously Improve): ในระหว่างและหลังจากการดำเนินการแล้ว จะต้องมีการติดตาม วัดผล รายงาน และทบทวนการทำงานของระบบธรรมาภิบาลข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อประเมินความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ระบุอุปสรรคหรือปัญหาที่เกิดขึ้น และเสนอแนวทางแก้ไขปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้ Data Governance กลายเป็นส่วนหนึ่งของ DNA ขององค์กรอย่างยั่งยืนต่อไป

(ลงนาม).....

(นางสาวชะไมพร สุรชัน)

ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่งานการเกษตรปฏิบัติงาน

(ลงนาม).....

(นายทองหล่อ สุทธิสงค์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการโครงการจัดพัฒนาที่ดิน

ตามพระราชประสงค์หนองพลับ-กัลดีหลวง

(ลงนาม).....

(นายคำนึ่ง แสงชำ)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๐

ผู้รับรองผลการพัฒนาความรู้

ประกาศนียบัตร

ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

ชะไมพร สุรขันธ์

ได้ผ่านการอบรมด้วยระบบการเรียนออนไลน์ในบทเรียน
Introduction to Data Governance Framework and Open Data

รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 1 : 30 ชั่วโมง

โดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
ให้ไว้ ณ วันที่ 28 ส.ค. 2567



(นางไอรดา เหลืองวิไล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

รักษาการแทนผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล

Signed by สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.)





กรมพัฒนาที่ดิน

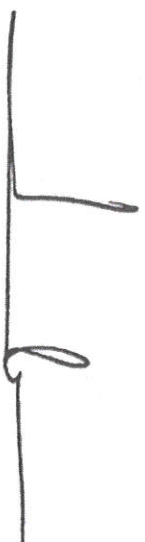
ขอขอบพระกาศนียบัตรฉบับนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

นางสาวชะไมพร สุรขันธ์

ได้ผ่านการฝึกอบรมการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ระบบ LDD e-Training

หลักสูตร "แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน"

รุ่นที่ 2/2567 : เมษายน 2567 - กันยายน 2567



(นายปราโมทย์ ยาใจ)

อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน